
Øian og medarbeidere svarer

KOMMENTAR

PÅL ØIAN

pal.oian@unn.no

Pål Øian er overlege og professor.

Forfatteren oppgir ingen interessekonflikter.

OLAUG MARGRETE ASKELAND

Olaug Margrete Askeland er seniorrådgiver ved Folkehelseinstituttet.

Forfatteren oppgir ingen interessekonflikter.

MARTA EBBING

Marta Ebbing er fagdirektør ved Folkehelseinstituttet.

Forfatteren oppgir ingen interessekonflikter.

Vi takker Engjom og medarbeidere for interesse for vår artikkel. Fødestueprosjektet i Medisinsk fødselsregister (MFR) skulle blant annet samle inn ekstra data for å avklare om fødsler som skjer ved fødestuene var planlagt eller ikke planlagt å foregå der, hvor mange fødekvinner som ble overflyttet til sykehus, årsaker til overflyttinger og resultater ved disse fødslene. Data om slike forhold registreres ikke rutinemessig i registeret.

Engjom og medarbeidere har nylig publisert en artikkel basert på rutinedata fra registeret om ikke-planlagte fødsler utenfor fødeinstitusjon og sammenlignet resultatene med fødsler i forskjellige typer fødeinstitusjoner (1). De fant at risikoen for peripartum perinatal død definert som dødsfall under fødselen eller første levedøgn var tredoblet (3,6/1 000 fødsler versus 1,3/1 000 fødsler) for førstegangsfødende som fødte ved fødestuer sammenlignet med dem som fødte ved små fødeavdelinger med mindre enn 500 fødsler årlig. En svakhet med den studien er at forfatterne ikke kunne ta i betraktning hvorvidt fødestuefødslerne var planlagt å skje der eller ikke, og at man har inkludert alle fødsler fra svangerskapsuke 22, eller med fødselsvekt over 500 gram, dvs. også svært premature fødsler.

Ved fødestuene selekteres bare fødende med svangerskapsvarighet mer enn 36 uker. Fødsler med kortere svangerskapsvarighet ved fødestuer er derfor ikke-planlagte fødestuefødsler, og disse har opplagt høyere peripartum perinatal dødelighet. Vi kan

derfor ikke se at Engjom og medarbeideres studie gir holdepunkter for å si at man må vise varsomhet med å anbefale førstegangsfødende å planlegge fødsel ved fødestue. Det gjøres forøvrig heller ikke i Norge, men førstegangsfødende som har et sterkt ønske om fødsel ved fødestue kan etter nøye vurdering selekteres til slik fødsel.

LITTERATUR

1. Engjom HM, Morken NH, Høydahl E et al. Increased risk of peripartum perinatal mortality in unplanned births outside an institution: a retrospective population-based study. *Am J Obstet Gynecol* 2017; 217: 210.e1 - 12. [PubMed][CrossRef]

Publisert: 3. september 2018. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.18.0626

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 21. juli 2026.